

Doetinchem, 16 april 2008

ALDUS BESLOTEN 24 APRIL 2008

Landschapsontwikkelingsplan

Voorstel: het Landschapsontwikkelingsplan+ vaststellen.

In 2005 hebben gedeputeerde staten van Gelderland het Reconstructieplan Achterhoek en Liemers vastgesteld. Voor de gemeenten ligt er nu de opgave om tot uitwerking te komen.

Een instrument dat kan bijdragen aan de uitwerking en dat bovenal natuur en landschap in samenhang met de andere functies in het buitengebied versterkt, is het Landschapsontwikkelingsplan (LOP). Ten aanzien van die andere functies zijn met name noemenswaardig:

- toerisme en recreatie;
- cultuurhistorie;
- duurzame landbouw;
- leefbaarheid in kernen;
- plattelandsontwikkeling.

In uw vergadering van 8 februari 2007 hebt u de ambities voor het buitengebied vastgesteld, verwoord in het document *Van nieuwe naobers en brood op de plank*. Vervolgens is, in overleg met de stuurgroep, de overkoepelende projectgroep, de gemeentelijke projectgroepen en de klankbordgroep gewerkt aan de uitwerking van deze ambities. Dit heeft geleid tot een LOP zoals wij u dat nu ter goedkeuring aanbieden. Dit LOP bestaat uit een hoofdrapport (het LOP+ *Van nieuwe naobers en brood op de plank*, een bijbehorend bijlagenboek, een werkboek per deelgebied (er zijn er zes) waarin de thema's zijn uitgewerkt en projecten en projectideeën zijn aangegeven. De projectenlijst met de meest actuele stand van aangeleverde ideeën geeft een aanzet tot uitvoering. Deze projectenlijst behoort niet tot de documenten die u vaststelt.

Door de vaststelling van dit LOP besluiten de drie gemeenteraden om samen met de mensen uit het gebied zorg te dragen voor het landschap. Ten eerste door de aanwezige waarden in het landschap te beschermen. Ten tweede willen zij in het landschap nieuwe waarden ontwikkelen door aan te sluiten bij initiatieven, wensen en ruimtelijke opgaven.

Doelstelling

Het LOP is ontwikkelingsgericht. Het is geen juridisch kader, waaraan rechten of plichten kunnen worden ontleend. In het LOP staan de spelregels voor initiatieven in het landschap. Het hoofddoel daarbij is 'Koppel de vernieuwing van de plattelandseconomie aan de versterking van de landschappelijke karakteristieken. Bescherm de erkend waardevolle elementen, maar ontwikkel ook actief nieuwe kwaliteiten in dit landschap.'

In LOP+ komen enkele belangrijke uitgangspunten uit het collegeprogramma bij elkaar. De kwaliteit van Doetinchem als aantrekkelijk centrum in een groene omgeving en met een waardevol cultuurlandschap is er één van. Een andere is de volwaardige positie die natuur en milieu via het LOP+ kunnen krijgen voor oplossingen voor mobiliteit (oostelijke randweg) en bedrijventerreinen (rbt). Ten slotte biedt het LOP+ kaders voor ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied met alternatieve economische functies.

Met deze nota worden verschillende belangen en ideeën duidelijker. Mogelijke spanningen tussen elementen uit het LOP+ en ontwikkelingen op infrastructuur, economie en dergelijke leveren daardoor een positieve bijdrage aan een goede afstemming. Wij denken dat een hefboomeffect mogelijk wordt om onze uitdagingen aan te pakken.

Landschapsensembles

In het plan worden zes deelgebieden (ensembles) onderscheiden. De begrenzing van deze ensembles is gebaseerd op de wijze waarop mensen in het gebied het landschap beleven. Steeds is gekozen voor eenheden die mensen als hun landschap, hun leef-omgeving, ervaren:

1. de Montferlandse berg met zijn krans van dorpen;
2. de historische rivierterrassen van de oeroude IJssel rondom Azewijn en de Aa-strang;
3. de dorpen langs de Oude IJssel;
4. het zandgebied rondom Didam en Wehl;
5. het zandgebied rondom Varsseveld;
6. de stad Doetinchem.

Sleutelprojecten

Per landschapsensemble is de visie verfijnd en is een sleutelproject benoemd. Voor deze projecten nemen de gemeenten het voortouw. De sleutelprojecten zijn:

Ad 1. Het Parelsnoerfestival: Met een prijsvraag wordt de inrichting van erven van de dorpen rondom de berg gestimuleerd. Ieder jaar doet de prijsvraag een volgend dorp aan. Deelnemers worden uitgedaagd voor en ondersteund bij de inrichting.

Ad 2. Uitwerking van het landschapsontwikkelingsgebied Azewijn: Deskundigen uit verschillende vakgebieden en uit het gebied worden bij elkaar gebracht om te schetsen aan principes voor de inpassing van nieuwe, grootschalige bedrijven. Dit proces is al opgestart.

Ad 3. Ecologische verbindingzone (evz) Oude IJssel en Aa-strang: Langs de Oude IJssel en de Aa-strang zal de evz als onderdeel van de ecologische hoofdstructuur worden gerealiseerd (oeveraanpassing en ecologische stapstenen).

Ad 4. Hagenproject: Ruimtelijk opvangen van de maatschappelijke en economische dynamiek en het versterken van de herkenbaarheid van de overgangszones tussen zand en klei in het gebied door het aanbrengen en beheren van meidoornhagen op kavel-randen en in wegbermen.

Ad 5. Singelproject: Versterken van de kleinschaligheid door het aanbrengen van singels, houtwallen en hagen in het landschap.

Ad 6. Groene poorten: Afstemmen van de vele bestaande plannen en in voorbereiding zijnde projecten.

Er zijn werkboeken gepland voor degenen die in de gemeenten beroepsmatig betrokken zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen in brede zin, maar zeker ook voor initiatiefnemers.

Uitvoering

Het LOP omvat het landschapsbeleid voor de komende jaren. De ensembleboeken zijn daarbij richtinggevend voor de wijze van uitvoering.

De uitvoering van het door u vast te stellen beleid is onze verantwoordelijkheid.

Dat geldt ook voor de in de ensembleboeken genoemde sleutelprojecten. Aan het LOP is een projectenlijst toegevoegd. Deze bevat alle intern en extern aangedragen ideeën, 'rijp en groen', die mogelijk op enigerlei wijze tot uitvoering kunnen komen. Om tot realisatie te komen moet elk voorstel financieel en beleidsmatig worden beoordeeld.

Wij stellen jaarlijks een werkplan vast waarin de uitvoerbare projecten zijn opgenomen. Prioriteit en haalbaarheid bepalen welke en hoeveel projecten jaarlijks kunnen worden uitgevoerd.

Doetinchem, 16 april 2008

Uitvoering van projecten kan door de gemeente worden aangestuurd, maar ook door derden worden opgepakt: gebiedscommissie/plattelandsraad, particulieren, bedrijven, waterschap, natuurbeherende organisaties, Vereniging agrarisch landschapsbeheer, etc. De uitvoering zal gezamenlijk met de mensen uit het gebied moeten geschieden.

Het voorstel is om per gemeente een projectleider plattelandsontwikkeling (LOP-coördinator) te benoemen en daarnaast een bestuurlijk overleg en een uitvoeringsorganisatie in te stellen.

De taak van LOP-coördinator stemmen wij af op de door u vastgestelde uitgangspunten voor robuust groen. Bij deze functie komen de lijnen voor ontwikkelingen op het platteland samen. Voor het bestuurlijk overleg wordt voorgesteld om de bestaande stuurgroep over te laten gaan in een bestuurlijk overleg OMD (Oude IJsselstreek, Montferland, Doetinchem). Deze intergemeentelijke stuurgroep zorgt voor het initiëren van gemeentegrens-overschrijdende thema's en projecten, voortgangsbewaking van de uitvoering LOP+ en inhoudelijke en procesmatige kwaliteitsbewaking. Dit overleg vindt plaats voorafgaand aan de streekcommissievergaderingen, zodat een goede afstemming mogelijk is.

Naast dit bestuurlijk overleg wordt ook het ambtelijke deel van de projectgroep in stand gehouden, zodat op uitvoeringsniveau het contact tussen de gemeenten intact blijft.

Het in stand houden van deze beide overlegstructuren is van belang voor het uitvoeren van gemeentegrens-overschrijdende projecten, maar ook om elkaar te blijven motiveren en stimuleren de doelstellingen van het gezamenlijk LOP te bereiken.

Elke gemeente zorgt voor een eigen externe uitvoeringsorganisatie onder aanvoering van de LOP-coördinator. In deze organisatie vinden maatschappelijke organisaties, bijvoorbeeld in de vorm van een plattelandsraad en/of gebiedscommissie op een of andere manier een plaats. Het karakter van deze organisatie moet breed zijn. Dat wil zeggen dat deze commissie moet bestaan uit alle geledingen van het platteland, zoals natuur, landbouw en kleine kernen. Deze organisatie is bedoeld om projecten van onderop te genereren en om een optimaal draagvlak te krijgen.

Financiën

Voor het uitvoeren van de projecten genoemd in het uitvoeringsprogramma is veel geld nodig. Een van de mogelijkheden om geld te genereren, is gebruikmaken van subsidie-regelingen zoals het Investeringsbudget landelijk gebied. Daarnaast kan een landschaps-fonds een aanvullende financieringsbron zijn. In de commissie ruimtelijke zaken heeft de portefeuillehouder meegedeeld dat wij ons wat dit betreft beperken tot een onderzoek naar de voor- en nadelen van zo'n fonds, als een van de projecten van de uitvoerings-lijst. Voor de LOP-projecten die ter hand worden genomen, zullen wij een format ontwikkelen dat via de reguliere cyclus van planning & control kan worden gevolgd.

Wij geven daarbij nadrukkelijk aandacht, zoals in uw commissie is verwoord, aan de uitvoerbaarheid en de financiële en capaciteitsgevolgen.

Het is van belang een budget beschikbaar te hebben voor het LOP+, waarmee wij de komende jaren slagvaardig kunnen werken aan de uitvoering van het LOP en daarmee ook van het gebiedsprogramma, het provinciaal meerjarenprogramma, de verwezenlijking van de ecologische hoofdstructuur, toeristisch/recreatieve doelen etc.

Doetinchem, 16 april 2008

Gezamenlijk

De gemeenten Montferland, Doetinchem en Oude IJsselstreek hebben gezamenlijk het LOP opgesteld. De gemeenten verwoorden daarmee samen het landschapsbeleid voor de komende jaren. Niet alleen ten aanzien van natuur- en landschapswaarden, maar ook van andere aan het landschap gerelateerde functies. Doelstelling is toe te werken naar een landschap dat zowel uit het oogpunt van beleving, ecologie, (plattelands)economie, leefbaarheid, cultuurhistorie als toerisme aan kwaliteit moet winnen. Het plan is tot stand gekomen met input vanuit het gebied, bestuur en ambtelijke organisaties en wordt daardoor breed gedragen. Voor het jaarlijks op te stellen werkplan zal uit de lijst projectvoorstellen, die op elk moment kan worden aangevuld, worden geselecteerd. Het LOP+ is een kader voor verdere ontwikkeling van het platteland. Het biedt kansen. Aan het plan als zodanig zijn geen risico's verbonden.

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

ING. N. VAN WAART DRS. H.J. KAISER

De raad van de gemeente Doetinchem;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders over Landschapsontwikkelings-plan+ en met overname van de in dat voorstel vermelde overwegingen;

gelet op artikel 108, lid 1, juncto artikel 147, lid 2 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

het Landschapsontwikkelingsplan+ vast te stellen.

Aldus besloten in zijn vergadering van 24 april 2008,

, griffier

, voorzitter